

der allerede af enhver Landmaaler betales noget Bist for den praktiske Deel af Landmaalerexamen. Skal nu denne praktiske Deel af Landmaalerexamen udvides, saa er den simple Bei at gaae enten at undersøge, om det, der for Diebliffet leveres til den Examen for de Penge, der betales, er for lidt, og saa maa man fræve, at der leveres mere for de samme Penge, eller, ogsaa maa man paalægge de Enfalte at betale saameget mere til de Paa-gjældende, som skulle examinere, hvis Antal dog altid er meget indskrænket, sammenlignet med det hele Antal Mennesker, der er i Landet. Dersom man saa siger: ja men saa udeluffer man den Trængende fra at kunne tage den Examen, saa siger jeg: ja, saa gaa en anden Bei, saa betal for den enfalte Trængende og lad den Rige, den Ikke-Trængende betale for sig. Det er den simple Maade at understøtte Trangen paa, men naar man skaber en saadan Lærerstol, saa skaber man den ligesaa vel for den Formuende og den, der kan betale for sig, som for den Fattige og Trængende. Det er det Brænge, der er i den hele Foranstaltning, og derfor vedbliver jeg at modsætte mig den, idet jeg nemlig haaber derved at bringe det end yderligere og nok engang til Regjeringens Overveielse, om den ikke indenfor Grændserne af de Instituter, der existere, kan finde Midlerne til det, der hører til Underviisningen, og dernæst overlade til det praktiske Livs Virksomhed at udvilde det, som ikke fornøstigtvis kan være en saadan simpel Underviisnings-gjenstand fra en Lærerstol.

Indevrigsministeren: Ja, dersom det var sandt, at her var Tale om en almindelig Gaandværkerhaandtering, saa var den første Bemærkning rigtig, men det er det ikke (Esfærning: Jo!) — den ærede Rigsdagsmand har udtalt sin Mening og det er mig vel ogsaa tilladt at udtale min — Jeg mener nemlig, at det interesserer Ståten, at disse Forretninger vedrøre det hele Måtriculvæsenet, og at altsaa en stor Deel af Ståttvæsenet, hviler derpaa, og fremdeles troer jeg, at det interesserer Landboerne, Giendomsbesidderne i Landet, at disse Forretninger udføres forsvareligt for dem. Disse Forretninger udfordre særegne

Kundskab og isærdeleshed særegen praktisk Dygtighed, og det forekommer mig derfor, at det vel kan have en vis rethorisk Effect, naar man saaledes drager Stomagere og Skrædere frem for at oplyse, hvorledes der skal forholdes med Landinspecteur-Examen, men jeg troer ikke, at denne Argumentation træffer det, der er Sagens egentlige Væsen. Jeg skal dernæst endnu gjøre en anden oplysende Bemærkning angaaende Betalingen for Examen, hvor den ærede Rigsdagsmand enten maa have talt om Noget, han ikke kendte, eller ogsaa har han taget aldeles feil, thi det er til Landmaalerexamen der betales, og her tales om Landinspecteurexamen. Netop fordi man før har nøiedes med den tidligere Landmaalerexamen, er der en Mængde, der ere blevne berettigede til at udføre disse, det Offentlige og Giendomsbesiddernes interesserende, Forretninger, men som ikke ere Forretningerne vorne, hvorfor der klages meget over deres Udførelse. Nu vil man derimod søge at sikke sig dygtigere Individier. Man har derfor foreslaaet denne Landinspecteurexamen, og naar den sidste ærede Taler taler om de store Forarbejder, saa var det ikke Forarbejder til Prøver i Marken, men det var Forarbejder til de Prøver, som gaae ud paa Beregningen af Kort og hvad videre dertil hører; det er altsaa et ganske andet Forhold, der er Tale om, og de 25 Rd., som der henvises til, ville aldeles ikke kunne skaffe den Underviisning og den Prøve, der her er Tale om. Her drages atter Noget ind, som vel tilskyndende har en vis Analogi, men som ikke rammer det, der er det Væsentlige i Sagen. Jeg er saaledes fuldt og overbeviist om, at Forkastelsen af Forslaget bliver til Skade for Landets Grundbesiddere og til Skade for det Offentlige i Henseende til Måtriculeringen; thi hvert Aar har viist, at det var nødvendigt, at Regjeringen blev istand til at etablere den omhandlede Underviisning, som slet ikke har Noget at gjøre med den almindelige Underviisning i Skoler og ved Universitetet, men som gaaer ud paa at skaffe denne særegne Kundskab og praktisk Dygtighed frem, der her handles om. Det var lige saa grundet, naar den ærede Rigsdagsmand vilde sige: lad os affkaffe Forstexamen, lad os slippe med af den